Асоциацията на прокурорите в България проведе кръгла маса на тема „Новата пандемия – райски газ-рискове за здравето, наказуемост при държане, превоз, публична употреба и шофиране под въздействие на „диазотен оксид“

Днес, 05.12.2025 г., в Съдебната палата в гр. София се проведе кръгла маса на тема „Новата пандемия – райски газ-рискове за здравето, наказуемост при държане, превоз, публична употреба и шофиране под въздействие на „диазотен оксид“, организирана от Асоциацията на прокурорите в България (АПБ).

В кръглата маса участие взеха заместник-главният прокурор Магдалена Лазарова, заместник-министърът на правосъдието Спаска Кинчева, представители на прокуратурата и на Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), Главна дирекция „Национална полиция“ (ГДНП), Главна дирекция „Борба с организираната престъпност“ (ГДБОП), Агенция „Митници“, Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ), Комисията за регулиране на съобщенията (КРС), Регионална здравна инспекция (РЗИ), Изпълнителна агенция по лекарствата (ИАЛ), лекари, както и представители на неправителствени организации и на академичната общност.

„Темата, която поставяме на дневен ред днес не е просто още един елемент от натоварения обществен ред. Тя е въпрос, който достигна до нас през конкретни случаи и тревожни сигнали, през нарастващи рискове за здравето и безопасността на младите хора“, каза председателят на Асоциацията на прокурорите в България Елица Калпачка при откриването кръглата маса. Тя заяви, че целта е не просто да се идентифицира проблемът, а да се начертае пътят към общо експертно решение, което да преодолее нарастващите проблеми с употребата и разпространението на райски газ за развлекателни цели.

Зам.-министърът на правосъдието Спаска Кинчева подчерта, че статистиката сред децата и младежите, употребяващи райски газ е тревожна, темата е наболяла и превенцията е наложителна.

„Темата за упойващите газове изисква да се чуят реалните затруднения на институциите – от МВР до лабораториите и да се стъпи на ясен международен опит. Преди да се премине към законодателни промени е важно да изградим основата – стандарти, методики, оборудване и обучения“, каза и.ф. районният прокурор на Софийска районна прокуратура Марин Малчев. Той допълни, че в НК има само един текст, който не обхваща реално проблема и в Закона за движение по пътищата също няма изрична забрана за шофиране след употреба на упойващи газове.

Прокурор Георги Коджаниколов представи пред присъстващите аналитична рамка, създадена от Научно-експертния съвет на Асоциацията на прокурорите, която засяга нормативно регулиране на употребата, разпространението и рисковете, свързани с диазотния оксид и други упойващи газове. Пред аудиторията той говори за рисковете, свързани с употребата на диазотния оксид и празнотите в действащата нормативна уредба в България. Коджаниколов представи три възможни подхода за справяне с проблемите свързани с диазотния оксид. „Райският газ да се третира като наркотик, вторият вариант е да бъде въведен в Закона за акцизите и данъчните складове и да бъде обявен за акцизна стока. Най-подходящ ни се вижда третият вариант - въвеждането на административен режим евентуално в Закона за здравето, който да регулира цялата верига за доставки и дейностите свързани с райския газ“, поясни Коджаниколов.

По време на кръглата бяха коментирани възможностите за ограничаване на ПТП, свързани с употреба на упойващи газове чрез изменение на Закона за движение по пътищата и на Наказателния кодекс, както и въвеждането на системен административен контрол върху веригата на доставки на райски газ чрез маркировка и проследимост.

Председателят на Сдружение „Европейски център за транспортни политики“ Диана Русинова заяви, че е необходимо въвеждането на определен вид данък, както и въвеждане на номерация на всеки флакон за продажба.

В хода на дискусията участниците очертаха правилния път за справяне с проблема. Сред предложените решения бяха вдигане на цената на райския газ, оборудване на лабораториите с апаратура, въвеждане на цялостен законодателен пакет, както и законово регламентиране за лицата, които могат да притежават райски газ.

„Днешната дискусия показа ясно, че системен проблем може да се реши само със системно законодателство и координация между институциите“, каза Марин Малчев. Той заяви, че Асоциацията на прокурорите в България и Научно-експертният съвет ще обединят всички изказани позиции и ще подготвят доклад с конкретни предложения, които ще бъдат изпратени за становища до всички участници в кръглата маса. Впоследствие се надяваме с помощта на Министерство на правосъдието да ги превърнем и в ефективно, предвидимо и практически приложимо законодателство.

05 Декември 2025